

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXV. De vtilitatibus tam spiritualibus quam temporalibus, quæ in
Animam ex gaudij delectationisque sensibilium rerum abnegatione
redundant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

sensibilitas, saltē secundum proportionem mensuramque appetitus.

Damna
Gula non
mortifica-
ta.
Lnc.16.
20.

Ex ciborum potro ac cupediatum delectatione direcē originem dicit gula & ebrietas, ira, discordia, charitatis erga proximos & inopes defectus, quo laborabat Epulo ille dives Lazari osor, qui epulabatur quotidie splendide. Inde etiam procedit corporis intemperies, infirmitates, commotiones impuræ, cum luxuriæ incentiuā crescant.

Direcē etiam hinc hebetudo quædam ruditasque spiritus gignitur, & rex spiritualium appetitus taliter languet, vt in illis saporem reperi nequeat, sed neque illis detineri, aut de illis agere velit. Ex eodem quoque gaudio seu delectamento, cæterorum etiam sensuum & cordis distractio principium sumit, & multarum disloquentia amaritudoque rerum.

Verum ex delectatione & gaudio Tactus mollibus lenibusque dedito, multo plura ac perniciosa, & quæ velocius spiritui obsunt, eiusque vigorem & vites enervant, damna oriuntur. Hinc execrabilis molitiae vitium, vel certe incentiuā illius, iuxta proportionem mensuramque delectationis tactus. Generatur etiā luxuria: animus efficitur effeminatus, & formidolosus, sensus blandus & mellifluus, ad peccandum, nocendumque paratus. Vanam quoque latitiam & cordis gaudium immortificati Tactus delectatio infundit, lingue licentiam, oculorumque libertatem nutrit, reliquosque sensus, secundum gradum appetitus huiusmodi obrundit, & obnubilat. Iudicium occupat, illudque in inscitia & stultitia spirituali conseruat, moraliterq; pusillanimitatem & inconstantiam creat: & ob animæ cæcitatem & cordis debilitatem timere facit, ubi nihil est timendum. Hæc etiam delectatio tactus interdum exci-

tat confusionis spiritum, & conscientię spiritusque in negotijs insensibilitatem, eò quod plurimum eneruerit iudicium, & ad talem redigat statum, vt nec salutare consilium capere, neque præbere norit, reddatq; eam spiritualium & moralium bonorum incapacē, inutilem tandem velut vas perditum, & confractū, vniuersa hæc damna ex isto delectationis & gaudij genere oriuntur, in quibusdā plus, in quibusdā vero minus; magis miruīq; intensuē, iuxta gaudij ac delectationis intencionem, & etiam secundum subiecti, cui eueniunt facilitatem, & debilitatem vel constanciam. Sunt etenim quædam naturales constitutiones, quæ ex occasione modica plus detrimenti capiunt, quam alia ex magna. Postremo, propter istud delectationistaetus genus, vniuersa mala & damna, quæ ex naturaliū bonorum delectatione oriri diximus, incurri possunt: de quibus quoniam ibi satis iam dictum est, ea hoc loco non recenso, quemadmodum etiam multa alia, quæ hæc tactus delectatio inducit damna prætereo, cuiusmodi sunt spiritualium exercitorū penitentia que corporalis imminutio; in sacramentorum Penitentia Eucharistie que viu te por & indeuotio.

C A P V T XXV.

De utilitatibus tam spiritualibus quam temporalibus, quæ in Animam ex gaudij delectationisque sensibilium rerum abnegatione redundant.

STupendæ planè sunt utilitates, quæ Anima ex gaudij huius abnegatione elicunt, quarum nonnullæ spirituales sunt, nonnullæ vero temporales.

Prima utilitas est quod anima recolligēdo &

do & abstrahendo gaudium suū à sensibilibus rebus, distractionem ex nimio sensu comparatam reparat, in Deum que se recipit, atque ita spiritus, & acquisitæ virtutes conseruantur, & crescent.

Secundum spirituale emolumentum, quod ex repudiatione gaudijs sensibilium rerum in hominem resultat, eximium est: nimirū quia in veritate afferere possumus, huiusmodi hominem ex sensuali spirituali fieri, & ex animali rationalem, & quod licet homo sit, Angelicē viuat, ex temporali denique & humano, diuinus fiat, & cœlestis. Quemadmodum enim homo, qui rerum sensibilium lenocinia aequaliter, & in illis gaudium suum reponit, nullam aliam appellationem promitteret, nec alia illi debentur nomina, quam haec, de quibus locuti sumus, sensualis videlicet, animalis, temporalis &c. Ita etiam quando gaudiū ab huiusmodi rebus sensibilibus abstrahit, & remouet, vniuersa hæc iure illi debentur nomina, spiritualis nempe, cœlestis, &c. Quod autem hoc modo, & nō aliter res se habeat, perspicuum est, cum enim sensuum exercitum sensualitatisq; vigor repugnet, Apostolo teste, viribus & exercitijs spiritualibus, Ceterum concupiscit aduersus spiritum; spiritu autem aduersus carnem; hinc prouenit, vt secundum diminutionem defetumque virium vnius istarum hominis portionū, augeri & crecere debeant partis aduersæ vites, quibus obstantibus, non crescebant. Atque ita perfectionem consequente spiritu, hoc est, ista superiori Animæ portione, que Deum recipit, suamque cum eocommunicationem habet; cuncta re-censita attributa promeretur, siquidem perfectionem in bonis donisque Diuinis spiritualibus ac cœlestibus acquirit. Vtrumque hoc sancti Pauli autoritate demonstratur; qui sensibus deditum ho-

minem, eum scilicet, qui voluntatis sua exercitium in rebus duntaxat sensualibus occupat, animalem hominem vocat, qui res Diuinæ non percipit, hunc vero a- lium, qui voluntatem suam in Deum erigit, spiritualem appellat, eumque etiā profunda Dei penetrare & iudicare affirmat. Animalis enim homo percipit ea, que sunt spiritus Dei: spiritualis autem iudicat omnia. Quamobrem consequitur hinc anima admirabilem quandam utilitatem, dispositionem nempe, ad bona Diuina, spiritualiaque dona recipienda.

Tertium porro emolumentum est, quia insigni cum excessu & fœnore tem-
poraliter augmentur illi delitiae ac gaudia
voluntatis, siquidem vt ait Saluator, pro
vno centum illi in hac vita tribuuntur.
Cenuplum accipiet: taliter, vt si vnicum re-
pudiaueris & abnegaueris gaudium, cen-
ties tantum spiritualiter & corporaliter
conferat tibi in hac vita Dominus, quem-
admodum è contrario, pro vna, existis
sensibilibus rebus capta oblectatiuncula,
centies tantum tibi molestiarum amari-
tudinumque pullulabit. Ex parte etenim
visus à delectionibus vidētiā repurga-
ti, spirituale gaudium redundant in anima,
ad Deum in omnibus, quæ videt sive illa
Diuina sint, sive humana, ordinatum. Ex
parte vero auditus à delectione audiendi
repurgati, centies tatum gaudijs admo-
dum spiritualis & ad Deum in omnibus,
quæ audierit, sive illa Diuina sint, sive hu-
mana directi resultat. Et idem de alijs sen-
sibus iam depuratis sentiendum est.

Quemadmodum enim in innocentiae
statu, quidquid videbant, loquebātur, &
comedebant in paradiſo primi parentes
nostri, ad maiorem illos contemplationis
suavitatem perurgebat, eò quod optime
dispositam subiectamque sensitivam par-
tem rationi haberent: ad eundem etiam
modum,

B.
animis
Cruce

Opera
lystica

IV

124

Ei, qui puerus est omnia maiorem conciliant puritatem.

modum, qui repurgatum, ac spiritui subditum habet sensum ex omnibus sensibilibus obiectis, à primis etiam motibus inchoando, dulcis aduentoria contemplationisque Dei, delicias elicit. Vnde ei, qui purus ac mundus est, omnia sua sublimia, sive insima, magis prolongat, maioremque conciliant puritatem: sicut è cōtra impuritatem, mediante sua impuritate, ex verisque damnum colligit. Ceterum, qui appetitus gaudium non euincit, serenitate gaudij ordinari in Deo, medijs creaturis & operibus ipsius non perfuerit. In eo autem, qui secundum sensum iam amplius nō viuit, vniuersa sensuum eius operationes ac potentiae, ad contemplationem Diuinam diriguntur. Cum enim verū sit, iuxta rectam Philosophorum doctrinā, vnamquamque rem secundum esse quod habet, vivere; manifeste patet illum, qui esse spirituale mortificata ī animali vita adeptus est, abiq; repugnantia vlla in Deum cum omnibus tendere debere, cum iam vniuersa ipsius actiones & affectus spirituales sint, à spirituali vita promanantes: Ex quo sequitur huiusmodi hominē iam corde mundum, in rebus omnibus notitiam Dei iucundam & suauem, castam, puram, spiritualem, lētam & amorosam reperturum.

Ex dictis colligo sequentem doctrinam, nimirum hominem, quamdiu sensus purgationi sensibilis gaudij ac delectationis nō assuefecerit, ita vt superius à nobis traditum emolumentum eliciat, scilicet vt illum omnia confessim ad Deum transmittant, abnegatione gaudij sui in rebus sensibilibus indigere, vt animam à vita sensitiva eruat & eripiat. Timendumque illi est, ne quoniam ipse minime spirituallis est, ex istarum rerum usu, plus fortassis nutrimēti ac vigoris sensus, quam spiritus consequatur, præponderante & prædo-

minante in operatione ipsius vi sensibili, quae maiorem producit lensualitatem, illamque nutrit & generat. vt enim Saluator noster ait. *Quod natum est ex carne, caro loqu. 16. est: & quod natum est ex spiritu, spiritu est.* Quod autē perpendēdum est, ita enim reuera se res habet. Nec presumat, qui nondum mortificaram adeptus est sensibilium rerum delectationem, multum vi sensus operatione, ac viribus circa huicmodi res sensibiles, sibi persuadens, eas spiritui profuturas. Plus enim anima vires absque sensibilibus ipsis crescent, extinguendo videlicet gaudium & appetitum illarum, quam illo circa eas vten- do.

Iam vero bona gloria, quae in alia vita ob gaudij ipsis ab negationem expectantur, non est cur hoc loco referamus. Nam præterquam quod doctores corporales gloria, cuiusmodi sunt agilitas & claritas, præstantiores multo eis obuenient, quā illis, qui nequaquam tēle abnegant; augmentum quoque essentialis gloriae animæ diuino amori, ob quem dietas res sensibiles repudiauit, correspondens; pro quolibet momentaneo caducoque gaudio, quod abnegauit (sicut dicit S. Paulus) 1. ad Cor. immensum gloriae pondus in eo in æternum operabitur. Id quod in presenti est momentaneum & leue tribulatione nostra, supra modū insublimitate aeternū gloria pondus operatur in nobis. Non placet modo cetera commoda tā moralia quam temporalia, imò & spiritualia commemorare, quæ ex hac gaudij nocte acquiruntur, sunt enim vniuersa ea, quæ in ceteris gaudij diebus sunt, & in longe eminentiori gradu, eo quod hæc coniunctiora naturæ sint: & propter ea qui ea respuit, intimo rem illorum abnegatione consequtitur puritatem.

CA-